

Mål C-393/22

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

15 juni 2022

Domstol som begär förhandsavgörande:

Nejvyšší soud České republiky (Tjeckien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

5 maj 2022

Klagande:

EXTÉRIA, s. r. o.

Motpart:

Spravíme, s. r. o.

[...]

BESLUT

Nejvyšší soud (Högsta domstolen, Tjeckien) [...] har i målet mellan klaganden **EXTÉRIA, s. r. o.**, [...] med säte i [Tjeckien] [...] och motparten **Spravíme, s. r. o.**, [...] med säte [...] i Slovakien angående en ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande som framställts av Okresní soud v Ostravě (regiondomstolen i Ostrava, Tjeckien) [...], som handlägger motpartens klagomål mot det beslut som Krajský soud v Ostravě (distriktsdomstolen i Ostrava, Tjeckien) meddelade den 16 februari 2021, mål nr 8 Co 40/2021-52, beslutat följande:

- I. I enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har Nejvyšší soud (Högsta domstolen) ställt följande fråga till Europeiska unionens domstol för ett förhandsavgörande:

Ska artikel 7.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område tolkas så, att begreppet "avtal om tillhandahållande av tjänster" även omfattar ett

förhandsavtal (pactum de contrahendo) enligt vilket parterna har åtagit sig att ingå ett utlovat avtal, vilket skulle vara ett avtal om tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i denna bestämmelse?

[...]

Skäl:

I. Bakgrund till tvisten och förfarandet

- 1 Klaganden är ett företag med säte i Ostrava, Tjeckien, som tillhandahåller konsulttjänster inom området hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Motparten är ett företag med säte i Ivanovice, Slovakien.
- 2 Den 28 juni 2018 ingick klaganden och motparten i Ostrava, Tjeckien, ett förhandsavtal mellan sig ("Smlouva o uzavření budoucí Masterfranchisové smlouvy" (förhandsavtal om master franchising)), *pactum de contrahendo*. I avtalet i fråga åtog sig parterna i första hand att utföra en framtida rättshandling – att ingå ett framtida avtal – och kom överens om vissa delar av det framtida avtalet. Syftet med det utlovade avtalet var att klaganden skulle ge motparten rätt att driva och förvalta franchisingfilialer i Slovakien.
- 3 Utöver skyldigheten att ingå det utlovade avtalet föreskrevs i artikel III A punkt 3 också en skyldighet för motparten att betala ett förskott på totalt 20 400 euro jämte mervärdesskatt. Såsom accepterats i bestämmelsen i fråga tjänade förskottsbetalningen till att säkra skyldigheten för den förpliktade (motparten) att ingå ett masterfranchisingavtal med den berättigade (klaganden) vid en överenskommen tidpunkt i framtiden och att hemlighålla all information som den förpliktade mottagit från den berättigade angående dennes franchisingmodell. Motparten skulle göra förskottsbetalningen inom tio dagar från undertecknandet av förhandsavtalet till klagandens konto hos Raiffeissenbank, a. s. med säte i Tjeckien. I artikel III B punkt 3 kom parterna överens om att om den förpliktade parten inte skulle ingå ett avtal om masterfranchising i Slovakien med den berättigade, och inte heller inom den ytterligare period som den berättigade fastställt för detta ändamål, skulle denne vara skyldig att betala den berättigade ett avtalsvite som motsvarar 100 procent av den överenskomna förskottsbetalningen. I artikel IV punkt 2 i avtalet regleras möjligheten för den berättigade parten (klaganden) att frånträda avtalet om den förpliktade parten (motparten) inte betalar det överenskomna förskottet inom den överenskomna fristen. I samma bestämmelse föreskrivs också att den berättigade har rätt att häva avtalet även vid brott mot andra avtalsvillkor. I enlighet med artikel V punkt 3 i avtalet regleras rättsliga förhållanden som uppstår till följd av eller i samband med avtalet av tjeckisk rätt, om inte annat anges i avtalet. Parterna har inte ingått något avtal om domstols behörighet i den mening som avses i artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttsens område (nedan kallad Bryssel I bis-förordningen).

- 4 Klaganden hävdar att motparten har åsidosatt sin skyldighet att erlägga förskottsbetalningen. Av denna anledning utövade klaganden sin rätt att häva avtalet och inledde ett förfarande vid de tjeckiska domstolarna avseende ett europeiskt betalningsföreläggande, där klaganden krävde att motparten skulle betala ett avtalsvite på 24 684 euro jämte ränta.
- 5 Vid sitt första yttrande i målet hävdade motparten i en skrivelse av den 7 augusti 2020 att de tjeckiska domstolarna inte är behöriga i målet.
- 6 Genom beslut av den 17 december 2020 [...] avvisade Okresní soud v Ostravě (regiondomstolen i Ostrava), i egenskap av domstol i första instans, invändningen om bristande territoriell behörighet och konstaterade att den var behörig i målet. Denna domstol grundade sin behörighet på artikel 7.1 a i Bryssel I bis-förordningen, enligt vilken talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat vid domstolen på uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser, om talan avser avtal. Domstolen i första instans konstaterade att mot bakgrund av de omständigheter som förelåg krävde klaganden en prestation som, i den mening som avses i den citerade bestämmelsen i Bryssel I bis-förordningen, skulle tillhandahållas klaganden med säte i Tjeckien inom den regiondomstolens domkrets. Samtidigt påpekade domstolen att parterna inte hade hävdats, och domstolen fann inte heller, att parterna hade avtalat om behörighet i den mening som avses i artikel 25 i Bryssel I bis-förordningen eller på annat sätt kommit överens om behörighet.
- 7 Krajský soud v Ostravě (distriktsdomstolen i Ostrava), i egenskap av appellationsdomstol, fastställde i sitt beslut av den 16 februari 2021 [...] det avgörande som meddelats av domstolen i första instans. Domstolen fann att domstolen i första instans i det aktuella fallet tillämpade Bryssel I bis-förordningen korrekt och drog den korrekta slutsatsen att de tjeckiska domstolarna har internationell behörighet och att Okresní soud v Ostravě (regiondomstolen i Ostrava) har territoriell behörighet, eftersom föremålet för talan är ett fullgörande med anledning av ett brott mot ett förhandsavtal om masterfranchising. Enligt artikel III A punkt 3 i avtalet i fråga skulle motparten betala det överenskomna beloppet till klaganden, vilket denne inte gjorde, och klaganden hävde därför avtalet. Enligt artikel III B punkt 3 i avtalet uppstod en fordran på 24 684 euro i avtalsvite på klagandens sida. Eftersom föremålet för talan är ett krav på betalning av ett avtalsvite för motpartens underlåtenhet att följa villkoren i förhandsavtalet om masterfranchising, är det uppenbart att föremålet för prestationen inte är tillverkning eller leverans av varor, och därför kan det inte hänvisas till platsen för prestationen, det vill säga platsen för tillverkning och leverans av varorna, och därmed rör det sig inte heller om något krav på betalning av ett avtalsvite som skulle ha anknytning till tillverkningen och leveransen av varor. Tvärtemot vad motparten har hävdats i överklagandet är artikel 7.1 b i Bryssel I bis-förordningen således inte tillämplig. Enligt appellationsdomstolens mening är motpartens påstående – att fullgörandet av det utlovade avtalet skulle ske på slovakiskt territorium, vilket enligt motparten skulle vara en följd av överenskommelsen om det område som omfattas av avtalet, enligt vilken motparten skulle använda sig av

slovakiskt territorium för att fullgöra föremålet för det utlovade avtalet – också ogrundat. Enligt appellationsdomstolen har det avgörande betydelse att förhandsavtalet om masterfranchising har brutits och att förskottsbetalningen avseende den inledande engångsavgiften skulle betalas inom tio dagar efter undertecknandet av avtalet till klagandens konto hos Raiffeisenbank, a.s. Enligt appellationsdomstolen var det således korrekt av klaganden att hävda att enligt tjeckisk rätt, närmare bestämt 1955 § i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (lag nr 89/2012, civillagen), gäller att om tjeckisk rätt är tillämplig på avtalet, är den ort där borgenären har sitt säte den ort där förpliktelsen ska fullgöras. Enligt appellationsdomstolen är platsen för fullgörandet därför borgenärens säte, det vill säga klagandens säte, som ligger i Ostrava i Tjeckien. Eftersom klaganden valde Okresní soud v Ostravě (distriktsdomstolen i Ostrava) för att väcka talan är domstolen i Ostrava behörig enligt artikel 7.1 a i Bryssel I bis-förordningen.

- 8 Motparten överklagade denna dom till Nejvyšší soud (Högsta domstolen). Enligt motparten gjordes i det föregående skedet av förfarandet en felaktig bedömning av arten av kravet på ett avtalsvite mot bakgrund av artikel 7.1 i Bryssel I bis-förordningen, vilket ledde till en felaktig slutsats om domstolens behörighet att pröva anspråket på avtalsvite. Enligt motparten borde appellationsdomstolen ha avgjort tvisten på så sätt att avtalsvitet som ett avtalsrättsligt anspråk måste omfattas av huvudavtalet, vilket i detta fall är förhandsavtalet. Den förpliktelse vars fullgörande skulle säkras genom avtalsvitet var avsedd att vara en icke-monetär prestation, och platsen för dess fullgörande ska bestämmas i enlighet med nationell rätt, vilket enligt motpartens argumentation skulle leda till att slovakiska domstolar skulle vara behöriga i det aktuella fallet.
- 9 Inom ramen för överklagandet gjorde klaganden gällande att denna instämde i de nationella domstolarnas slutsatser och betonade bland annat att det ursprungliga avtalsbrottet var att den överenskomna förskottsbetalningen inte hade erlagts. Till följd av brottet mot denna skyldighet skulle det uppstå ett anspråk på hävning av avtalet och samtidigt ett anspråk på betalning av ett avtalsvite. Enligt klaganden var den ursprungligen säkrade förpliktelsen därför att förskottsbetalningen inte betalades.

II. Tillämpliga bestämmelser i unionsrätten

- 10 Följande bestämmelser i Bryssel I bis-förordningen är främst relevanta för att behandla den fråga som ställts: artikel 7.1 a, 7.1 b och 7.1 c.

III. Tillämpliga bestämmelser i nationell rätt

- 11 Vid prövningen av den ställda frågan kan 1954 § och 1955 § i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (lag nr 89/2012, civillagen) vara av särskild betydelse.

1954 §

Ett korrekt fullgörande av förpliktelsen förutsätter att prestationen utförs på en bestämd plats. Om platsen för prestationen inte kan fastställas på grundval av

avtalet, förpliktelsens art eller syftet med prestationen, ska prestationen utföras på den plats som fastställs i lag.

1955 §

(1) En icke-ekonomisk prestation ska utföras av gäldenären där denna har hemvist eller säte. En ekonomisk prestation ska utföras av gäldenären där borgenären har hemvist eller säte.

(2) Om förpliktelsen har uppstått i samband med ett företags verksamhet, ska prestationen utföras på den plats där företaget är beläget. Detta gäller i tillämpliga delar om skyldigheten har uppstått i samband med en filials verksamhet.

IV. Skälen för begäran om förhandsavgörande och Nejvyšší soud (Högsta domstolens) ställningstagande

- 12 I det aktuella fallet är det nödvändigt att besvara frågan om de tjeckiska domstolarna har internationell behörighet. Bryssel I bis måste därför tillämpas, eftersom det rör sig om en tvist med ett internationellt inslag i civilrättsliga och kommersiella frågor och de rättsliga förfarandena inleddes efter den 10 januari 2015.
- 13 Det är därför nödvändigt att pröva huruvida särskild behörighet enligt artikel 7.1 i Bryssel I bis-förordningen kan godtas som grund för de tjeckiska domstolarnas behörighet, eftersom talan riktas mot en svarande med säte i en annan medlemsstat än den där detta förfarande pågår.
- 14 I artikel 7.1 a i Bryssel I bis-förordningen föreskrivs att talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat vid domstolen på uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser, om talan avser avtal. Enligt artikel 7.1 b i Bryssel I bis-förordningen är platsen för fullgörandet av skyldigheten i fråga vid försäljning av varor den plats i en medlemsstat där varorna enligt avtalet levererades eller skulle ha levererats, och vid tillhandahållande av tjänster den plats där tjänsterna enligt avtalet tillhandahölls eller skulle ha tillhandahållits. Av artikel 7.1 c i Bryssel I bis-förordningen följer att om led b inte är tillämpligt ska led a tillämpas. Tillämpningen av punkt a är därför av kompletterande art och den punkten kan endast tillämpas i det aktuella fallet om tillämpningen av punkt b är utesluten.
- 15 Nejvyšší soud (högsta domstolen) är medveten om den fasta rättspraxisen från Europeiska unionens domstol (nedan kallad EU-domstolen) angående den autonoma tolkningen av begreppet ”talan [som] avser avtal”, som är ett gemensamt begrepp för artikel 7.1 a och b i Bryssel I bis-förordningen, enligt vilken det väsentliga kännetecknet för ett avtal är förekomsten av en frivillig förpliktelse för en person gentemot en annan (se EU-domstolens dom av den 17 juni 1992, Handte mot TMCS, C-26/91, ECLI:EU:C:1992:268, punkt 15). Denna domstol är också medveten om att begreppets räckvidd omfattar varje förpliktelse som härrör från avtalet och vars bristande fullgörande åberopas av käranden till

stöd för sin talan (se EU-domstolens dom av den 15 juni 2017, Kareda, C-249/16, ECLI:EU:C:2017:472, punkt 30). Förhandsavtalet är, som i detta fall, ett bindande rättsligt instrument som ingås frivilligt, och de villkor som anges i det är resultatet av en överenskommelse mellan parterna. Enligt klaganden har tvisten om avtalsvite sitt ursprung just i det nämnda förhandsavtalet, eftersom den uppstod till följd av att den förpliktade parten i strid med sina avtalsförpliktelser inte betalade förskottet. Nejvyšší soud (högsta domstolen) anser därför att det anspråk på betalning av avtalsvite som är aktuellt i det här fallet är ett anspråk som avser ett avtal i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel I bis-förordningen.

- 16 Under dessa omständigheter ska det prövas huruvida artikel 7.1 b eller artikel 7.1 a i förordningen i fråga är tillämplig i det aktuella fallet. Eftersom ett avtal om försäljning av varor i huvudsak består av både överföring av äganderätten och utbyte av varor mot pengar, rör det sig i det aktuella fallet inte om ett anspråk på betalning av ett avtalsvite som skulle vara kopplat till produktion och leverans av varor i den mening som avses i artikel 7.1 b första strecksatsen i Bryssel I bis-förordningen. För att utesluta tillämpningen av punkt b och för att eventuellt tillämpa punkt a krävs dock också en bedömning av om tvisten inte rör ett anspråk som avser ”tillhandahållande av tjänster” i den mening som avses i andra strecksatsen i den nämnda artikeln. Bedömningen av denna fråga är avgörande eftersom om fallet skulle klassificeras som ett ”tillhandahållande av tjänster” skulle domstolarna på den plats där tjänsterna enligt avtalet skulle tillhandahållas vara behöriga att avgöra eventuella anspråk i samband med detta. Om en kompletterande kategori enligt artikel 7.1 a i Bryssel I bis-förordningen skulle tillämpas och villkoren för tillämpningen av denna bestämmelse är uppfyllda, skulle dock internationell behörighet och lokal behörighet i princip bedömas separat för varje förpliktelse (se EU-domstolens dom av den 6 oktober 1976, 12/76, Tessili, ECLI:EU:C:1976:133).
- 17 I det aktuella fallet ingick parterna ett förhandsavtal som de kallade ”Smlouva o uzavření budoucí Masterfranchisové smlouvy” (förhandsavtal om masterfranchising). Nejvyšší soud (högsta domstolen) har därför att ta ställning till frågan om hur ett förhandsavtal i vilket parterna har åtagit sig att ingå ett avtal i framtiden ska klassificeras för att fastställa grunderna för internationell behörighet enligt artikel 7.1 i Bryssel I bis-förordningen. Två olika lösningar kan övervägas och enligt Nejvyšší soud (högsta domstolen) har EU-domstolen ännu inte gett någon tydlig vägledning i detta avseende. I synnerhet måste man överväga om förhandsavtalet i sig är ett avtal om tillhandahållande av tjänster, varvid domstolarnas internationella behörighet endast skulle kunna fastställas på grundval av artikel 7.1 a i Bryssel I bis-förordningen om detta besvaras nekande. Emellertid föreligger det en annan motsatt lösning genom att fastställa internationell behörighet för anspråk som härrör från ett förhandsavtal beroende på arten av det avtal som parterna ska ingå i framtiden. Det är faktiskt ingåendet av det slutliga avtalet som är själva kärnan i förhandsavtalet. Detta skulle innebära att om det avsedda framtida avtalet var ett avtal om försäljning av varor eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster, skulle domstolarnas internationella behörighet i den mening som avses i artikel 7.1 b i Bryssel I bis-förordningen

behöva fastställas i enlighet med den plats där, enligt det avsedda avtalet, varorna ska levereras eller tjänsterna ska tillhandahållas.

- 18 Mot bakgrund av EU-domstolens hittillsvarande rättspraxis är Nejvyšší soud (högsta domstolen) benägen att dra slutsatsen att det inte föreligger något tillhandahållande av tjänster i den autonoma betydelsen i unionsrätten enbart genom att ett förhandsavtal ingås. Nejvyšší soud (högsta domstolen) anser nämligen att förhandsavtalet inte uppfyller kravet på tillhandahållande av tjänster mot ersättning för den andra parten enligt artikel 7.1 b i Bryssel I bis-förordningen (se EU-domstolens dom av den 23 april 2009, Falco Privatstiftung och Rabitsch, C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257, av den 14 juli 2016, Granarolo, C-196/15, ECLI:EU:C:2016:559, av den 19 december 2013, Corman-Collins, C-9/12, ECLI:EU:C:2013:860, och av den 25 mars 2021, Obala i lučice, C-307/19, ECLI:EU:C:2021:236).
- 19 Förhandsavtalet innehåller ett antal allmänna delar som, enligt vad parterna kommit överens om, senare kommer att införlivas i det framtida avtalet, inklusive det allmänt definierade föremålet för detta framtida avtal. Syftet med detta förhandsavtal är dock att ingå ett senare avtal efter en skriftlig begäran, och om det planerade avtalet inte ingås i det aktuella fallet medför det ett avtalsvite som motsvarar det förskott som skulle betalas. Enligt Nejvyšší soud (högsta domstolen) kan detta inte anses vara ett handlande till förmån för den andra parten, eftersom ingåendet av det utlovade avtalet endast utgör en rättslig handling och inte en faktisk handling som utförs som en tjänst till förmån för den andra avtalsparten. Det är just i en sådan situation som Nejvyšší soud (högsta domstolen) ser en skillnad jämfört med till exempel ett handelsagentavtal (se EU-domstolens dom av den 11 mars 2010, Wood Floor Solutions Andreas Domberger, C-19/09, ECLI:EU:C:2010:137), som visserligen också består i att avtal ingås, men som samtidigt omfattar ytterligare faktiska handlingar, såsom att kontakta andra aktörer eller att presentera produkter eller tjänster.
- 20 Mot bakgrund av rättspraxis från Nejvyšší soud (högsta domstolen) kan det antas att kravet på motprestation inte heller är uppfyllt när det gäller förhandsavtalet. Varken den förpliktigade parten eller den berättigade parten har rätt till ersättning på grundval av förhandsavtalet, och detta även i vidaste bemärkelse. Även om parterna kom överens om det framtida beloppet för den första avgiften och de periodiska månadsavgifterna uppstår skyldigheten att betala dem endast om parterna ingår det avsedda utlovade avtalet. Ingen av parterna hade därför något anspråk på ersättning på grundval av det avtal som de faktiskt hade ingått och som var orsaken till tvisten, utan parterna åtog sig endast att ersättningen skulle vara av ett visst belopp när de väl hade ingått avtalet om tillhandahållande av tjänster. I artikel III A punkt 3 i det preliminära avtalet, med rubriken "Úhrada zálohy" (förskottsbetalning), hänvisas visserligen till "förskott och dess betalning", men det är en förskottsbetalning av den framtida inledande avgiften, som samtidigt sammanfaller med beloppet för avtalsvite. Nejvyšší soud (högsta domstolen) anser att ingen av parterna direkt får en ekonomisk fördel av denna betalning, eftersom dess syfte i första hand är att garantera framtida fullgörande av förpliktelser och

den inte utgör ersättning eller en specifik ekonomisk fördel i betydelsen vederlag. Enligt villkoren i ett sådant avtal som det i det aktuella fallet verkar det därför som om förskottsbetalningen i fråga inte har ett ekonomiskt värde som kan betraktas som ett värde i form av ersättning i den mening som beskrivits, och skyldigheten att betala ett förskott är i första hand ett sätt att garantera det framtida fullgörandet av avtalsförpliktelser (se EU-domstolens dom av den 14 juli 2016, Granarolo, C-196/15, ECLI:EU:C:2016:559).

- 21 Mot bakgrund av ovanstående anser Nejvyšší soud (högsta domstolen) att artikel 7.1 b i Bryssel I bis-förordningen inte kan tillämpas på förhandsavtalet. Det är därför nödvändigt att tillämpa den kompletterande kategori som avses i artikel 7.1 a i förordning Bryssel I bis. Tillämpningen av denna bestämmelse har en betydande inverkan på bedömningen av platsen för uppfyllelse, eftersom regeln avseende typisk uppfyllelseort enligt punkt a inte längre är tillämplig och varje förpliktelse därmed i princip har sin egen plats för uppfyllelse. Med hänvisning till EU-domstolens dom av den 23 april 2009, Falco Privatstiftung och Rabitsch, C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257, punkterna 54-55, måste det konstateras att det är endast när det gäller avtal om försäljning av varor och avtal om tillhandahållande av tjänster som gemenskapslagstiftaren redan i Brysselkonventionen inte ville hänvisa till en specifik, snävt definierad, omtvistad förpliktelse (vilket för övrigt också framgår av den språkliga tolkningen av bestämmelsen), utan en förpliktelse som är typisk för ett sådant avtal. Samtidigt beslutade lagstiftaren att avseende avtal självständigt definiera platsen för fullgörandet som en anknytningsfaktor för att avgöra vilken domstol som är behörig. Såsom slogs fast i fråga om artikel 5.1 i Brysselkonventionen, i EU-domstolens dom av den 6 oktober 1976, De Bloos mot Bouyer, 14/76, EU:C:1976:134, motsvarar den ”aktuella förpliktelsen” den skyldighet enligt avtal som käranden begär verkställighet av och som utgör grunden för talan. Om käranden kräver till exempel skadestånd är den avgörande faktorn den avtalsförpliktelse vars överträdelse ledde till skadan. Om svaranden påstår att käranden har brutit mot sina skyldigheter, men kravet gäller betalning, är skyldigheten i fråga skyldigheten att betala och inte den skyldighet vars fullgörande svaranden bestrider. Platsen för fullgörandet av en viss förpliktelse är därför inte längre ett självständigt begrepp för denna förpliktelse (se EU-domstolens domar av den 6 oktober 1976, 12/76, Tessili, ECLI:EU:C:1976:133, och av den 28 september 1999, GIE Groupe Concorde m.fl., C-440/97, ECLI:EU:C:1999:456, m.fl.)
- 22 Nejvyšší soud (högsta domstolen) anser att en annan tolkning kan göras och att man därmed kan komma fram till att ett förhandsavtal är ett avtal om tillhandahållande av tjänster endast om en sådan slutsats följer av arten av det avtal som senare ska ingås. Sålunda skulle avtalet om masterfranchising uppfylla de ovannämnda kraven på tillhandahållande av tjänster, både när det gäller verksamhet och betalning, och platsen för tillhandahållandet av tjänsterna skulle vara beroende av just det utlovade avtalet. En sådan möjlighet framgår dock inte av EU-domstolens hittillsvarande rättspraxis.

- 23 EU-domstolen har ännu inte uttryckligen behandlat frågan om huruvida ett *pactum de contrahendo* är ett avtal om tillhandahållande av tjänster när det förutsätter att ett avtal om tillhandahållande av tjänster ingås, eller om det är nödvändigt att kvalificera det som ett sådant avtal med hänsyn till det avsedda resultatet av hela rättsförhållandet. Därmed är förhandsavtalet ett eget bindande instrument och dess ingående, uppsägning och skyldigheter är i stor utsträckning oberoende av det avsedda framtida avtalet. Även om ett sådant avtal mellan parterna i allmänhet specificerar vissa delar av det utlovade avtalet, innehåller det ändå en egen förpliktelse eller en oberoende sanktionsmekanism och självständiga grunder för uppsägning. De självständiga förutsättningarna för att ett preliminärt avtal ska upphöra att gälla (till följd av att det fullgörs, genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna, till följd av hävning vid åsidosättande av avtalsförpliktelser) innebär att ingåendet av det utlovade avtalet inte ens är en nödvändig följd av ingåendet av det preliminära avtalet. En sådan tolkning av artikel 7.1 i Bryssel I bis-förordningen, som skulle göra det möjligt att även ta hänsyn till arten av det avsedda slutliga avtalet när ett preliminärt avtal klassificeras som ett avtal om tillhandahållande av tjänster, är således inte självklar.
- 24 Enligt Nejvyšší soud (högsta domstolen) finns det, i avsaknad av relevant rättspraxis från EU-domstolen i denna fråga, ett rimligt tvivel om att tolkningen av unionsrätten är korrekt. Eftersom det är nödvändigt att utesluta tillämpningen av artikel 7.1 b i Bryssel I bis-förordningen före tillämpningen av artikel 7.1 a i denna förordning i det aktuella fallet, anser Nejvyšší soud (högsta domstolen) att det är nödvändigt att vilandeförklara målet och begära att EU-domstolen besvarar den fråga som ställts.
- 25 Det framgår också tydligt av ovanstående att tillämpningen av olika bestämmelser har en grundläggande inverkan på det aktuella fallet, eftersom den kan leda till en annan slutsats när det gäller de tjeckiska domstolarnas behörighet. Samtidigt utgör antagandet att domstolen har särskild behörighet ett undantag från den allmänna regeln, vilket delvis motiverar en eventuell mer restriktiv tolkning av EU-domstolen för att garantera förutsägbarhet, rättssäkerhet och bevarandet av en nära anknytning mellan domstolen och tvisten. En enhetlig tillämpning av unionsrätten blir allt viktigare med tanke på den omfattande användningen av förhandsavtal, *pactum de contrahendo*, i den internationella handeln och utan en tolkning av EU-domstolen är det inte möjligt att fullt ut garantera en enhetlig tolkning av bestämmelsen i alla medlemsstater.
- 26 Med beaktande av de omständigheter som anges ovan har de så kallade CILFIT-kriterierna inte uppfyllts i det aktuella fallet (se EU-domstolens dom av den 6 oktober 1982, CILFIT, 283/81, ECLI:EU:C:1982:335). Med hänsyn till den särskilda karaktären hos förhandsavtalet som ett bindande rättsligt instrument som föregår avtalet och dess skillnad från de avtal som EU-domstolen har prövat, samt med hänsyn till den betydelse som detta instrument har i den internationella handeln mellan medlemsstaterna, anser Nejvyšší soud (högsta domstolen), i egenskap av domstol vars beslut inte kan överklagas i den mening som avses i

artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, att det är nödvändigt att ställa en fråga till EU-domstolen.

[...]

ARBETS
DOKUMENT